

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-128/17-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Lidije Rostaš-Beroš, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i mr. sc. Mirjane Juričić, članova vijeća, uz sudsku savjetnicu Francisku Dominković, zapisničarku, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Z., kojeg zastupa B. B., dipl. prav., protiv tuženog Povjerenika za informiranje, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici održanoj 3. kolovoza 2017.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Usvaja se tužbeni zahtjev tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i poništava se u cijelosti Rješenje Povjerenika za informiranje KLASA: UP/II-008-07/16-01/679, URBROJ: 401-01/05-17-02 od 4. svibnja 2017., a samo podredno u slučaju da Naslovni sud ne odluči o ovoj pravnoj stvari na navedeni način HBOR predlaže donošenje presude kojom se usvaja tužbeni zahtjev tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i poništava u cijelosti Rješenje Povjerenika za informiranje KLASA: UP/II-008-07/16-01/679, URBROJ: 401-01/05-17-02 od 4. svibnja 2017. te se predmet vraća Povjereniku za informiranje na ponovno odlučivanje.“

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem tuženika poništeno je tužiteljevo rješenje broj: 02/2016 od 14. studenoga 2016. godine (t. 1. izreke), odobren je D. M. iz U. Z. I. pristup preslikama dokumenata iz kojih proizlaze informacije o tome koliko je projekata, kojeg naziva, kojih izvoznika (pravni osoba), u kojim sektorima i djelatnostima, u kojim zemljama izvoza i u kojem iznosu financirao tužitelj u periodu od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2014. kao izvozna banka i izvozno kreditna agencija Republike Hrvatske kroz sustav potpore izvoznicima, odnosno kroz sve programe namijenjene izvoznicima, uključujući programe kreditiranja, osiguranja izvoza i izdavanja garancija (t. 2. izreke), te je naloženo tužitelju da u roku od 8 dana od dana primitka postupi po točki 2. izreke tog rješenja (t. 3. izreke).

Tužitelj u tužbi ponavlja navode pobijanog rješenja te se poziva na načela bankarskog poslovanja. Smatra da je tuženik trebao u prvom redu primijeniti Zakon o HBOR-u koji kao *lex specialis* ima prednost u primjeni u odnosu na Zakon o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ 25/13. – dalje u tekstu: ZPPI). Navodi da ne stoje tuženikove tvrdnje da je tužitelj samo

formalno proveo test razmjernosti i javnog interesa, da mu je nejasno koji su razlozi donošenja tuženikovo rješenja te da se na njega ne primjenjuje članak 16. stavak 3. ZPPI-a.

Ističe kako ZPPI ne definira pojam „javnih sredstava“ u smislu toga Zakona, a jednako tako, niti u drugim relevantnim propisima nema definicije „javnih sredstava“. Poziva se na Zakon o transparentnosti tokova javnih sredstava („Narodne novine“ 72/13. i 47/14. – dalje u tekstu: ZTTJS) kojim je u pravni sustav Republike Hrvatske preuzeta Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenog 2006. o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika. Navodi da se jasnim određenjima tog zakona, čak i kod korištenja javnih sredstava, izričito propisuje mogućnost zaštite tajnosti podataka.

Vezano uz navode da je presudom ovog suda potvrđeno tuženikovo rješenje kojim je korisniku prava na pristup informacijama odobrena dostava popisa svih tvrtki koje je HBOR kreditirao 2010., 2011., 2012. i 2013. godine uz iznose kredita, tužitelj navodi da je protiv te presude Državnom odvjetništvu RH 19. studenoga 2015. podnio prijedlog zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude koji je prihvaćen te je Vrhovnom sudu RH podnesen predloženi zahtjev.

Tužitelj predlaže da ovaj sud donese presudu kojom će usvojiti tužbeni zahtjev i poništiti tuženikovo rješenje.

Tuženik je u odgovoru na tužbu ostao kod razloga navedenih u obrazloženju pobijanog rješenja te smatra da nema sumnje da tužitelj raspolaže javnim sredstvima. U pogledu prigovora tužitelja da mu nije jasno je li razlog donošenja rješenja primjena članka 16. stavka 3. ZPPI-a ili ispitivanje testa razmjernosti, tuženik navodi da je tužitelj proveo test razmjernosti javnog interesa, a da je tuženik u drugostupanjskom postupku ispitao pravilnost tog testa te je pri tome u korist transparentnosti uzeo u obzir i odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a.

Tuženik navodi da se Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, a pogotovo Zakon o kreditnim institucijama ne može u konkretnom slučaju uzeti kao *lex specialis* s obzirom da bi se načelo *lex specialis derogat legi generali* moglo primijeniti jedino kada u materijalnopравnim odredbama ZPPI-a ne bi postojalo izuzeće koje se odnosi na bankovne tajne (čl. 15. st. 2. t. 2. ZPPI). Dodaje da Vrhovni sud RH nije odlučio o spomenutom zahtjevu za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude. Predlaže da ovaj sud odbije tužbeni zahtjev i potvrdi pobijano rješenje.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Iz spisa proizlazi da je D. M. iz U. Z. I. zatražila od tužitelja presliku dokumenata iz kojih proizlaze informacije o tome koliko je projekata, kojeg naziva, kojih izvoznika (pravnih osoba), u kojim sektorima i djelatnostima, u kojim zemljama izvoza i u kojem iznosu financirao tužitelj u periodu od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2014. kao izvozna banka i izvozno kreditna agencija Republike Hrvatske kroz sustav potpore izvoznicima, odnosno kroz sve programe namijenjene izvoznicima, uključujući programe kreditiranja, osiguranja izvoza i izdavanja garancija.

Prvostupanjskim rješenjem je odbijen navedeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na dostavu imena izvoznika i projekata koje je tužitelj podržao u periodu od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2014., a tužitelj se obvezao dostaviti U. Z. I. podatke o broju projekata i iznosima, sektorima, djelatnostima, zemljama izvoza koji su odobreni za izvozne projekte u traženom periodu.

U. Z. I. je podnijela žalbu protiv navedenog rješenja, povodom koje žalbe je tuženik donio pobijano rješenje.

U odnosu na prigovor tužitelja da se na njega ne primjenjuje odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a valja navesti da tuženik pravilno tvrdi da sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske spadaju u javna sredstva i da se na tužitelja u takvim slučajevima primjenjuju odredbe članka 16. stavka 3. ZPPI-a.

ZTTJS uređuje transparentnost financijskih odnosa između tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj i javnih poduzetnika odnosno poduzetnika s posebnim ovlastima. Tužitelj je kao razvojna i izvozna banka u 100-postotnom vlasništvu Republike Hrvatske i osnovan je sa svrhom kreditiranja obnove i razvitka hrvatskog gospodarstva, čiji položaj, poslovi, vlasništvo, ovlaštenja i ustroj kao posebne financijske institucije su uređeni Zakonom o hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“ 138/06. i 25/13.). Među ostalim tim zakonom je propisano da temeljni kapital tužitelja uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna i da Republika Hrvatska jamči za obveze tužitelja bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Nadalje, propisano je da djelatnost i poslove iz članka 10. Zakona o hrvatskoj banci za obnovu i razvitak tužitelj obavlja sukladno propisima o državnim potporama, a u članku 7. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“ 47/14.) propisano je da Vlada Republike Hrvatske oblikuje politiku državnih potpora Republike Hrvatske određujući njome prioritetne ciljeve i svrhu učinkovitog korištenja sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz to valja navesti da tuženik pravilno tvrdi da se ne radi o malim sredstvima iz proračuna koja su dodijeljena tužitelju i da sredstva iz državnog proračuna spadaju u javna sredstva. Kontrola korištenja sredstava iz državnog proračuna u interesu je svih građana pa korisnik i svaka druga osoba ima pravo saznanja o potrošnji javnih sredstava. Iako o učinkovitosti poslovanja tužitelja odlučuje Nadzorni odbor i Hrvatski sabor, navedeno ne umanjuje pravo fizičke ili pravne osobe da traži informaciju od tužitelja kako to i pravilno tuženik zaključuje.

Iz spisa proizlazi da je tuženik u žalbenom postupku izvršio uvid u test razmjernosti i javnog interesa o kojem je sačinjen Zapisnik od 14. studenoga 2016. Međutim, pravilno ukazuje tuženik na odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a kojim je propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. Po ocjeni ovog suda, pravilno je tuženik ocijenio da nije bilo razloga za ograničenje iz članka 15. stavka 2. točke 4. ZPPI-a.

Slijedom navedenog, a imajući na umu odredbe ZPPI-a i Zakona o zaštiti tajnosti podataka, Sud je tuženikovo rješenje ocijenio zakonitim.

U odnosu na pravomoćnu presudu ovog suda poslovni broj: UsII-101/15-5 od 2. rujna 2015. u kojoj je izraženo stajalište u sličnom predmetu, valja navesti da o podnesenom zahtjevu za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude Vrhovni sud RH nije donio odluku.

Kako je po ocjeni ovog suda tuženikovo rješenje zakonito, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.), tužbeni zahtjev je odbijen kao neosnovan.

U Zagrebu 3. kolovoza 2017.

Predsjednica vijeća
Lidija Rostaš-Beroš, v.r.